

Türkiye İşçi Partisi
Genel Merkezi

Ankara Caddesi 40.İstanbul.
Tel:27 46 67

28 Ekim 1964

HABER BÜLTENİ

Türkiye İşçi Partisi Genel Merkez Basın Bürosu geçen bir hafta içinde olup bitenler karşısında Türkiye İşçi Partisi'nin yorumlarını s u n a r.

Bu Haftanın Konuları:

1- Cumhuriyet Bayramı mesajı - 2-Kıbrıs için yeni Türk görüşü - 3-Seçimler ve Seçim Kanununda değişiklik - 4-Bir sol ihtilâl hazırlandığı yolundaki iddia ve gerçekler- 5-Tüccar ve sanayicilerin milletvekili ve senatörlerle yaptıkları toplantıların ortaya çıkardıkları - 6-Çöpçülük bile bulamayan lise mezunları - 7-Cezaevindeki isyanın düşündürdükleri.

xxxx

1- CUMHURİYET BAYRAMI MESAJI

Cumhuriyetimizin kırk birinci yıl dönümü münasebetiyle, Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Mehmet Ali Aybar şu bildiriği yayınlamıştır:

"Türkiye Cumhuriyeti, bir millî kurtuluş savaşı sonunda kurulmuş ilk cumhuriyettir. Bundan dolayı sömürgecilik ve sömürme sistemleri üzerine kurulmuş öteki Cumhuriyetlere benzemez. Bunların insanlık hazinesine mal olmuş değerlerini benimsemekle beraber, bizim Cumhuriyetimizin millî kurtuluş savaşından doğmuş olmanın verdiği özellikleri vardır. Bizim Cumhuriyetimiz, emperyalizme karşı, her türlü sömürücülüğe karşı, devrimci, dünya barışından yana, kıskançlıkla bağımsız, halkçı bir idare şeklidir. Böyle olmak gerektir.

Büyük Millet Meclisi Hükümetinin 1920 Kasım'ında yayınladığı 'Halkçılık Beyannamesi' ve ölümsüz Başkumandan Atatürk'ün, kurtuluş savaşı yıllarındaki bir çok söylevleri, yeni devletin özelliklerini, halkçı karakterini ve daha önce kurulmuş devletlerden hiç birine benzemediğini kesinlikle belirtmiştir. Savaştan sonra kurulacak Cumhuriyetimizin ne çeşit bir Cumhuriyet olacağını göstermiştir.

Fakat Cumhuriyetimizin halkçı karakterini gerçekleştirmesi için sosyal yapıda köklü dönüşümlerin yapılması zorunludur. Bu dönüşümleri emekçi halkımız yurt işlerinde söz ve karar sahibi olarak gerçekleştirecektir.

Cumhuriyetimizin kırk birinci yıl dönümünü kutlularken, Kurtuluş Savaşı Türkiyesinin amaçlarına ve değerlerine dönmek, bunları günümüzün şartları içinde yendden canlandırmak hepimize şevk ve heyecan veren bir ülkü haline gelmelidir. Cumhuriyet bayramımız emekçi halkımıza mutlu olsun, kutlu olsun."

2- KIBRIS İÇİN YENİ TÜRK GÖRÜŞÜ VE T.İ.P.

Kıbrıs buhranının çözümlenmesi için girişilen çabalar yeni bir noktaya doğru ilerliyor. Arabulucu Plaza, Aralık ayında Birleşmiş Milletlere raporunu sunacak ve kendisine göre kesin bir çözüm yolunu somut bir teklife bağlayacak. Türkiye Dış İşleri Bakanlığı çevreleri, Türk

tezinin/

tezinin yeni bir anlayışa hazırlandığını ve Plaza'nın işini kolaylaştıracağını belirtmeye başladılar. Yeni teze göre Kıbrıs bağımsız bir devlet olarak kalacak, gerekirse Federasyon fikri Türk hariciyesince savunulacak.

Bir kerre bu teze gelinceye kadar Türk Hükümetinin Kıbrıs politikasının boyuna değişmesi, Hükümetin Kıbrıs buhranının nedenlerini bilmezlikten geldiğini ve çözümünü de bir türlü bulamadığını gösteriyor. "Kıbrıs Türktür"den başlayan resmî görüşler "Ya Taksim, Ya Ölüm"e eriştikten sonra aslında Enosis olan Acheson plânını kabule kadar geriledi ve şimdi, en akla uygun, en olumlu noktaya varabildi.

Yeni Tezin Niteliği:

Aslında Birleşmiş Milletlere üye bir bağımsız devleti ortadan kaldırıcı bir çözüm şeklinin Birleşmiş Milletlerde kabul edilmesini beklememek gerek. Ancak, Kıbrıs'ın özel durumu bakımından asıl açıklanacak ve üzerinde durulacak önemli yön, Kıbrıs'da yabancı üslerin tasfiyesini istemektir. Sonra Kıbrıs'ın tarafsızlaştırılmasını önemli bir şart olarak belirtmek zorunludur. Uluslararası garantiye kavuşmuş, tamamen bağımsız, yabancı üslerden arınmış, Ada'da yaşayan Türklerin her türlü hakları ve hürriyetleri güvencesi sağlanmış bir Kıbrıs'ın varlığını istemek, çözümü kısa süreli olmayacak bir yola girmek olacaktır. Türk Hükümetinin bu anlayışa gelmesini Türkiye'nin ve Ada Türklerinin gerçek menfaatları, dünya barışının korunması bakımından ileri bir adım sayılır. Yeter ki, Türkiye, tarafsızlığı ve bağımsızlığı Enosisi de önliyecek şekilde milletlerarası garantiye bağlanmış bir Kıbrıs statüsünü bütün şunulu ile savunsun.

3- SEÇİMLER VE SEÇİM KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK

Başbakan İsmet İnönü, "seçimleri geri bırakmak için ortada bir sebep yok," dedi. Seçimlerin en geç Ekim 1965 ayında yapılacağını bildirdi. Gerçekten de Anayasa'da değişiklik yapılmadıkça genel seçimleri 1966'ya bırakmaya imkân yoktur. Anayasamız, ancak savaş sebebiyle seçimlerin bir yıl ertelenebileceğini öngörmüştür. Bu bakımdan genel seçimlerin en geç Ekim 1965'de yapılması zorunlu olacaktır. Bu arada Seçim Kanununun değiştirilmesi de gereklidir. Çünkü bugünkü Seçim Kanunu, Anayasadaki eşitlik ilkesine aykırı olarak küçük ve fakir partiler aleyhine işleyen hükümleri taşıyor. Bu arada bir partinin seçimlere girebilmesi için 15 ilin bütün ilçelerinde örgüt kurması maddesi küçük partilerin Meclis'de temsil edilebilmesini önleyen anti-demokratik bir hüküm niteliğindedir. Bu bağlar, Büyük Millet Meclisi'nde memleketin gerçek fikir adamlarının, sınıf ve zümreler menfaatlerinin savunulmasını desteklemektedir. Bunun sonucu olarak da memleketin gerçek politik yüzünün Büyük Meclise yansması önlenmektedir.

Hâkim Çevreler Hegemonyasına Karşı:

Meclis'de, hâkim çevrelerin, yabancıya aracılık eden zümrelerin, toprak ağalarının ve geleneksel çıkarlar savunuculuğunun herhangi bir hegemonya kuramaması için küçük partilerin oy toplamlarının temsilci göndermelerine yarayan bir nicelik kazanması gereklidir. Onun için de Seçim Kanununda değişiklik yaparken "Millî Bakiye" denilen, aslında yeni görüşleri getiren partilere, büyük partilerden başka fikirleri savunan zümrelere verilmiş oyları, bu oyları alanlar yararına değerlendirmek olan görüşün Seçim Kanununa esneklik getirmesi yerinde olacaktır.

Anayasa'nın Tanıdığı Sosyal Haklar:

Herhalde demokratik düzenin gerçekten var olabilmesi için Türkiye'de emekçi halkımızın menfaatlerini temsil eden bir partinin Meclis'de güçlü bir şekilde temsil edilmesi zorunludur. Aksi takdirde Anayasamızın temel hak ve hürriyetleri, özellikle Sosyal Haklar bölümündeki ilkeleri savaklanırlar ve uygulanmaz. Anayasanın temel hak ve hürriyetlerini, özellikle

Sosyal Haklar bölümünde yer alan ilkeleri içtenlikle savunan Parti, yalnız Türkiye İşçi Partisi'dir. Onun için de Seçim Kanunlarındaki Anayasa'ya aykırı ve küçük partiler aleyhine işleyen mekanizmayı değiştirmek, Anayasa'nın tastamam uygulanmasına yol açacaktır.

4- BİR SOL İHTİLÂL HAZIRLIĞI YOLUNDAKİ İDDİA

A.P. Genel Kurul üyesi Ertuğrul Akça'nın Malatya A.P. İl Kongresinde geçen Pazar günü yaptığı konuşmalar basında şu başlıklarla verildi:

Akça, "Türkiye'de bir sol ihtilâl hazırlanıyor" dedi. Sonradan öğrenildi ki Malatya Savcılığı bu konuşma ile ilgilenmiş ve teypte de alınan sözlerini incelemeye başlamıştır.

Akça, acaba ne kastediyor? Sol fikirler dediği şeyler nelerdir? Akça'nın üzerinde durduğu fikirler, bizce Anayasa rejiminin uygulanması ile ilgili hususlardır: Memlekette yoksulluğun giderilmesini istemektir, geri kalmışlığın yok edilmesini istemektir, toprak reformunu yapmaktır, ulusal gelirin hakçasına bölüşülmesini sağlamaktır. Kısacası Türkiye'nin geri kalmışlığını yaratan tutucu ve gerici sosyal yapının değişmesini istemektir.

Bilinmesi gereken gerçek odur ki, bunları istemek ve köklü dönüşümler yapılmasını savunmak ve dönüşümleri yapmak Anayasa teminatı altında bulunan hürriyetlerin tabii sonucudur. Üstelik bu yoksulluğa ve köklü dönüşüm zorunluğuna parmak basmak, başta Devlet olmak üzere, her gerçek yurtseverin ödevidir. Ertuğrul Akça, bunlarla sol bir ihtilâlin zemini ve şartları hazırlanmış oluyor, demek istiyorsa yanılıyor, ve halkı yanıltmaya çalışıyor. Şurası açıkça bilinmelidir ki halkı sonuna kadar yokluğa, yoksulluğa, karanlığa mahkûm etmek kimsenin haddi değildir. Ama, Akça, bunları değil de bir ihtilâl komitesinin varlığından ve çalışma tarz ve kararlarından haberdarsa bunları delilleriyle ortaya çıkarmalıdır. Yoksa toprak reformu isteniyor, dış ticaretin devletleştirilmesi gerekli görülüyor, kapkaççı ticaret yoluyla halkın sömürülmesine son verilmesi savunuluyor diye bunlardan gocunmak bugünün çıkarıcı çevrelerinin menfaatlerini korumaktan başka bir şey değildir.

5- TÜCCAR VE SANAYİCİLERİN MİLLETVEKİLLERİYLE TOPLANTISI

İstanbul Ticaret Odası, Sanayi Odası, Ticaret Borsası yöneticileri, bir kısım milletvekili ve senatörlere geleneksel toplantılarını yapıyor. Üçüncü toplantısında Devlet müesseselerinin kendi ihtiyaçları için doğrudan doğruya ithalât yapmasından şikâyet edildi. Dış ticaret rejimi kötülendi. Malf polis çalışmalarını suçlandırıldı. Özel sektöründen tutanların davranışlarını ve bir kısmının haksız kazançlar peşinde koşmasını tenkit eden yazılar itham edildi.

Şikâyetlerin mahiyetine biraz eğilince bütün bunların kap kaççı ticareti yürütmek isteyen bazı çevrelerin ısrarlı isteklerinden ibaret olduğu görülecektir.

Şikâyet eden malf polis ne yapmaktadır? Vergi ve döviz kaçakçılarını ortaya çıkarmaktadır. Namuslu ticaret erbabının ve sanayicinin bundan gocunması mümkün değildir. Batı kapitalizminde bir tacir veya sanayicinin, vergi kaçırıcı bir yola gitmesi, herhalde kazancını buna dayandırması bir istisnadır. Kapitalizmin uygulanış sisteminin de bir ölçüsü ve ahlâkı vardır. Çünkü hiç bir batılı vergi mükellefi o yıl ödediği verginin açıklanmasından çekinmez. Oysa Türkiye'de hangi müessesenin yılda kaç lira vergi ödediğinin açıklanmasının kararlaştırılması telâş ve endişeye yol açmaktadır. Bu bakımdan kapitalizmin belli sömürme ölçülerini açacak bir hareketi yürütenler ve üstelik devlete vergi

olarak/

olarak vermeye mecbur oldukları miktarları kaçırانların telâşları göze çarpmaktadır. Eğer bunlar gerçekten kapitalist düzeni savunuyorlarsa kap kaççı bir ticareti ve hiç bir norma bağlı kalmak istemiyen endüstriyi yürütenlerin hizaya gelmesi zorunludur. Oysa Ticaret ve Sanayi odalarının dile getirdiği şikâyetler Türkiye'de kapitalist rejimin yürümeyeceğine yeni bir delil teşkil eder.

6- ÇÖPÇÜLÜK BİLE BULAMAYAN LİSE MEZUNLARI

Malatya'dan verilen bir haber, Üniversiteye giremeyen lise mezunlarının Belediye'de çöpçü olmak için başvurduklarını fakat mevzuatın yetersizliğinden bu isteklerinin karşılanamadığını bildiriyor.

Bu haber, memlekette bir eğitim plânının olmayışını belirten tipik bir örnektir. Görülüyor ki, liselere öğrenci alma, teknik okullar, ilköğretim açma, üniversiteleri ihtiyacı karşılar bir niteliğe ve niceliğe kavuşturma, ihtiyaca göre eleman yetiştirme henüz plânlanmamıştır. İnsan gücü kadar, yetişkin insanın bilim yolunda, teknik yolunda ilerlemesi koşulları da hazırlanmamıştır. Lise mezununun çöpçülüğe istekli olması, bir Eğitim Bakanı için değil, bir Hükümet için güçlü bir başarısızlık belgesidir.

Bu da gösteriyor ki hâkim çevreler memleketin gelişen güçlerini iyi kullanmayı bilemiyorlar. Artık bu çevreler, Hükümet idare etme güçlerini yitirmişlerdir. Memleketin hiç bir alanında ihtiyaçları karşılayacak ve gelişen güçleri değerlendirecek, iyi kullanacak kadroları ve müesseseleri kuramamaktadırlar. Çünkü sosyal kuruluşları buna elvermemektedir. Onun için de milyonlarca aile işsizliğin en karanlık bunalımı içinde kıvrılmakta, memleketinde ekme parasını kazanamayanlar Batı kapitalizminin kucasına düşmekte, bilime susamış gençlerin yüzüne yüksek okullar ve fakülteler kapıları kapanmakta, okula gidecek yaşa gelen en taze kuvvetler, ne okul, ne çocuk bahçesi bulamamaktadır.

Hâkim çevreler yenilgi içinde hergün biraz daha emekçi halkın güvenini yitirmektedir.

7- CEZAEVİNDEKİ İSYANIN DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ

Sultanahmet Cezaevinde mahkûmların baş kaldırması ve isteklerinin tümünün resmî makamlarca kabul edilmesi suretiyle rehineleri geri bırakmaları olayı, infaz sisteminin bozukluğunu ortaya koymaktadır. Dışardaki düzensizlik, hâkim çevrelerin çağımızın en ilkel koşullarına ayak uyduramaması, ceza evlerinde de aynen devam etmekte ve oralarda da cezaya çarptırılanlar tatmin edilmektedir. Hükümet, ceza evlerini bir islâh etme, topluma kazandırma ve emekleri değerlendirmeye yarayan bir müessese olarak görmeye başlamamıştır. Onun için toprak ağaları, kap kaççı ticareti avuçlarında tutan çıkar ağaları gibi, ceza evlerinde de çeşitli ağalar türemekte, bir kısım insanlar sömürülmekte, bazı kol ve kafa zorbalarının hükmü altına girerek yanlış yollarda çıkış yapmaya yöneltilmektedir. Bu durum, infaz sistemini bir an önce düzeltmeye başlamayı zorunlu kılmaktadır. Ne var ki hâkim çevreler ve bu çevrelerin etkisi altında kalan bazı hükümet mensupları mahkûmları çalıştırma, onları yeni suç işleme duruma getirme çabalarını da başarıyla sonuçlandırarak güçten, ve ileri uygarlık düzeninin getirdiği yeni fikirleri ve yeni kurumları Türkiye'de uygulayacak zindelikten yoksundurlar. Onun için de cezaları birer işkence yuvası kalacak ve zaman zaman firarlar, baş kaldırmalar ve zorbalığı denemeler yine görülecektir. Sistem ve anlayış değiştirilmedikçe yüzeye çıkan sıkıntıların hiç biri kesin çözümünü bulamayacaktır.

Bu vesileyle şunu da belirtmek yerinde olacaktır: Siyaset suçlularının hasta olanlarına Cumhurbaşkanı af yetkisini kullanırken adı suçlular içindé kocamış, ağır hastalığı olan nicelerine de aynı atıfetin uygulanması bir ihtiyaçtır. Cumhurbaşkanı, adı suçlular içindeki hastaları ve kocamışları daha çok iltirap çekmekten kurtarmalıdır.

xxxxx

Aynı zamanda 2. nüshası vardır